

nøgen Tilfælde; han havde intet hørt om, at man havde lagt denne Plan op imod ham, han fik heller ikke efter Alten tilfattet Skrivelsen; han skjønede efter Ordlyden, at den stemmede med Autoriteternes Monitor, „Nasskov Avis“s, Betretning, men ellers har han ikke set noget officielt Skriftligt om denne Sag, hverken før eller senere. Det er dog vistnok temmelig bekendt, at man ikke i mange Tider her til Lands har brugt at straffe selv den værste Forbryder, uden at man i Forveien har gjort sig den Heilighed at forhøre ham og give ham Heilighed til Forsvar, for der igjennem at komme til en Opfattelse af, hvor vidt Manden egentlig var skyldig eller ei. Denne Fremgangsmaade har man fundet det passende at springe over ved denne Heilighed. Man griber uden videre Manden fat og dømmer ham paa den Maade, fordi man har faaet en fuld Overbevisning — nu faae vi at se, hvor fuld den er. Men set nu ogsaa, at denne Overbevisning synes subjektiv at være ret respektabel, saa er det jo ingenlunde tilfredsstillende for der ud af at fælde en Dom. Det vilde være en løjerlig Rettergang her i Danmark, naar man skulde indføre det som Regel, at naar en af vore Dommere af en eller anden Grund fik fat paa en fuld Overbevisning om, at den, der stod for ham, var skyldig — nei om Forladelse, om at den, han hørte Tale om, skulde have begaaet en Forfeelse, var skyldig — han saa uden videre dømte ham til Bidselsfælle eller et eller andet Sted hen, hvorpaa Sagen var klar. Hvor let man end kan se, det kan gaa med Domsfældelsen for visse Forfeelser, tror jeg dog ikke, at Nogen vil ønske denne Rettergangsmaade indført. Men den er allerede begyndt i nærværende Tilfælde af vor høitærede Kultusminister, af den Mand, der har paataget sig at værne om Lov og Ret vedkommende alle de Forhold, der vedrøre hans Embede, og ogsaa for samtlige Lærere i Landet. Det er jo ikke ualmindeligt, at en eller anden Feil i Virkeligheden tages langt lettere, undskyldes langt snarere, naar den begaas af en høiere Myndighed, end af en Underordnet, fordi den høiere Myndighed gjerne har paa rede Haand, om jeg saa maa sige, en Del Sakaler, Opvartere, der baade mundtlig og skriftlig have en Række af Undskyldninger og Forsvar paa rede Haand, som den Underordnede ikke har. Det maa man finde sig i i Forhold, der ikke ere fuldt civiliserede, og vi maa ogsaa finde dem her til Lands, men det turde dog være berettiget at fremhæve den Betragtning, at det er farligt, naar Forvargelsen kommer fra oven. Disse Betragtninger har jeg nu tilladt mig at fremsætte til den egentlige Forespørgsel, det er Kjernepunktet i Sagen, at man har fundet det forsværligt at dømme Hr. Andersen paa den Maade uden at have forhørt ham i Forveien. Havde man undersøgt Sagen efter almindelige Rettsregler og i alt Fald gjort sig den Heilighed at forhøre

ham først, om da Afgjørelsen var falden lidt til den ene eller den anden Side, lidt mere eller mindre besværligt for Vedkommende, hvad enten det nu i dette Tilfælde er Hr. Andersen eller en anden, bliver jo mere eller mindre en Skjønssag. Men jeg maa antage, at med Hensyn til dette Kjernepunkt, at Hr. Andersen er behandlet saaledes, negtet og forhindret fra at gøre Forsvar, hvilket man ikke negter Nogen som helst, da er denne Fremgangsmaade dømt af Enhver. Jeg skal nu gjøre opmærksom paa, naar der tales om Referater, at den berørte Nasskov Avis, Monitoren for Autoriteterne, ikke nævner de Ord i sit Referat, som Hr. Andersen talte ved den nævnte Fests; den nævner blot, „at han udbragte en Skaal for Statsmagtens Repræsentant, for at den Mur, der er om Kongen, kan blive gjennembrudt saaledes, at han kan høre Folkets Stemme. Det skal ikke af vore Modstandere stemples som en Skjændsel, at vi ikke have udbragt hans Skaal“. Der er ikke nævnt i Referatet „han, som talder sig Konge“ og Referatet er fuldstændig ubrugeligt, som det er, naar det skulde være overensstemmende med Sandheden. Vedkommende Redaktør, der selv har været tilstede, og som har hørt Hr. Andersen's Skaaletale, har ikke i den fundet Noget, han kunde referere, og det synes heller ikke, da Hr. Andersen havde Ordet anden Gang, at han lod de Ord indflyde hverken i den ene eller den anden Tale, hvori det hedder ligeledes, at en anden Taler havde misforstået ham; han havde ikke nævnt, at det var „en Skjændsel ikke at drikke Kongens Skaal“. Altsaa, han rettede paa det første Referat, eller den Tanke, der var deri; men i intet af disse Referater forekom i Nasskov Avis de Ord, han skal have brugt. Kun Opfinderen — saaledes er det efter min Mening, men jeg hører nok, at det skal være anderledes — af Udtrykket „han, der talder sig Konge“, om han nævnes det i Referatet, at han spurgte Andersen, hvad han mente med denne Ytring. Det er altsaa ikke faldet Referenten videre haardt for Bryttet, siden han hørte Andersen tale baade første og anden Gang uden at have fundet Anledning til at referere det, han mener at have hørt anden Gang. Det tror jeg, thi ellers antager jeg, at det ikke var blevet udenfor Avisen efter den politiske Stilling, som denne Redaktør indtager. Jeg vilde have ønsket, om den meget ærede Minister Dagen efter, at Thinget havde tilladt denne Forespørgsel — den blev anmeldt den 6te Oktober og Samtykket til dens Fremkomst blev givet den 7de Oktober — havde annodet Thingets Formand om at faae Lov til udenfor de sædvanlige Regler at svare paa denne Forespørgsel, da det lod til, at Sagen havde vaakt noget mere end almindelig Opsigt. Det havde været rimeligere imod den vedkommende Mand, for at han kunde høre de for ham hemmelige Grunde, som den ærede Minister havde til en saa besynderlig Fremferd, og det maatte jo have været let for